

KENTLEŞMEDE HEYELAN TEHLİKESİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK TEMEL ÇALIŞMALAR

Neslihan ASLAN, Sami ERCAN
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
06510, Mustafa Kemal, Ankara
e-posta: neslihan.aslan@csb.gov.tr.com, sami.ercan@csb.gov.tr

ÖZET

Ülkemiz; jeolojik, jeomorfolojik yapısı ve iklim özellikleri nedeniyle afet olaylarıyla sıkça karşılaşmaktadır. Afet tehlikelerinin etkileri ve çeşitliliği konusunda yapılan istatistiksel çalışmalarda; ülkemizde, deprem tehlikesinden sonra, kütle hareketleri (heyelan, kaya düşmesi vb.) en yaygın ve etkili afet türü olarak belirlenmiştir. Kentsel alanlarda; hatalı yer seçimi, kontrolsüz kazılar, yol-kanalizasyon vb. altyapı faaliyetlerinde jeolojik yapıdan kaynaklanan tehlikelerin dikkate alınmaması gibi yanlış arazi kullanımlarının, heyelan olaylarının gelişmesine neden olduğu bilinen bir gerçektir. Jeolojik yapıdan kaynaklanan tehlikelerin afet olaylarına dönüşmemesi ve sürdürülebilir bir kentleşmenin sağlanması için, farklı ölçekteki planlara (çevre, nazım ve uygulama imar planı) altlık olarak kullanılacak jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etütlerinin gerçekleştirilmesi ve bu etütler sonucunda hazırlanacak raporlarda belirlenen jeolojik tehlikelerin, yerleşime uygunluk değerlendirmesi yolu ile planlara entegrasyonun sağlanması gerekmektedir.

Bu çalışmada; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından onaylanan, her tür ve ölçekteki plana esas olarak hazırlanan jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporları hakkında genel bir bilgilendirme yapıldıktan sonra bu raporlarda kütle hareketlerinin (heyelan-kaya düşmesi) belirlenmesine ve bu tehlikelerin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak yapılması gereken etüt çalışmaları ayrıntılı olarak anlatılacaktır. Bu kapsamda; öncelikle yürürlükteki mevzuatımız, daha sonra bu mevzuat çerçevesinde hazırlanacak rapor türleri ve bu raporlarda heyelan ve kaya düşmesi tehlikesinin belirlenmesine ilişkin yapılacak araştırma ve analizler hakkında ayrıntılı bilgi verilerek, yerleşime uygunluk değerlendirmelerinde kütle hareketlerinin yeri ve önemi vurgulanmaya çalışılacaktır.